

Епископ др Атанасије (Јевтић), умировљени захумско-херцеговачки

+++

Косара и Џулија: лажа и паралажа

На сајту <http://www.nspm.rs/crkva-i-politika/totalitarizam-u-sluzbi-zapada.html> појавио се 14. јула 2010. текст на тринаест страница *Тоталитаризам у служби Запада*, који потписује извесна Џулија Горин, непозната нам Јеврејка, вероватно из САД (пошто Јевреји из Израела не пишу такве глупости). Дотичној је г-ђа Косара Гавриловић, ћерка Милана Гавриловића, такође житељ Америке, насуфлирала сијасет лажи, у које је ушлетено и моје име, па овим желим да те лажи демантујем.

Нећу се освртати на “теорију завере” – посредни је наводна завера против владике Артемија – у тексту који је очигледно писала Косара Гавриловић. Она је, иначе, сличне лажи већ писала и из Грачанице, због чега јој је отказано гостопримство у манастиру, али сада је у такву “заверу” сплела и ушлела целу Србију, Српску Цркву, митрополита Амфилохија и моју маленкост. Из које је то кухиње произишло, и са којим циљем, нека други истражују! Ја ћу овде показати само њене – истина, доста приглуно смишљене и умишљене – лажи о мени.

Цитирам речи Гавриловићке изречене “прошлог септембра у руској цркви у Вашингтону”:

„Познајем лично два епископа које је Стејт департмент уценом натерао на покорност, тврдећи да су они ратни злочинци и да америчка влада има неоспорне доказе за ово, тако да се у сваком тренутку могу наћи у Хагу под оптужбом. Међутим, америчка влада сматра да је корисније да они остану на својим местима и сарађују са Америком. Епископи су се уплашили и понели као кукавице. Остали су на својим местима и кротко почели да раде по америчком налогу. Пред крај рата у Босни била сам преводилац једном од њих. Са њим сам била у Конгресу када је оптужен за етничко чишћење. Био је то епископ Атанасије, којег сам добро познавала и искрено волела. Знала сам тада да није крив за оно за шта су га оптуживали. Није ми познато ни које оптужбе Америка мисли да може подићи против црногорског митрополита Амфилохија. Не знам и није битно. Битно је да су обојица криви за нешто друго: они су се уплашили и понели су се кукавички.”

Следећи пасус текста на сајту и следеће приглупе лажи и клевете гласе: „Убрзо после рата у Босни, епископ Атанасије био је у посети Вашингтону, а на једном од састанака, чини ми се, био је у канцеларији конгресмена са члановима Амнести интернешенела, који су га оптужили за етничко чишћење. На том састанку није било помена о Хагу. Он је, једноставно, оптужен за ратни злочин, односно за етничко чишћење.”

Следи даља фантастична прича Косаре Гавриловић:

“Епископ Атанасије био је обавештен (мислим, од стране међународних снага – можда Плавих шлемова) о следећој ситуацији. Један муслимански град, не сећам се имена, негде у Херцеговини, био је окружен југословенским снагама. Наоружани муслимани били су укопани у центру града. Две супротстављене војске биле су одвојене штитом формираним од жена, деце и старца, који су били у опасности да буду побијени у унакрсној ватри. Владику су замолили да помогне. Једина владичина брига била је да сачува жене, децу и старе. Он је стигао на то место празним аутобусима, успео да уговори прекид ватре, ставио старе, жене и децу у аутобусе и рекао возачима да их одмах одведу у Црну Гору, а затим је Србе и муслимане препустио једне другима на милост и немилост. Овај сценарио стављен је пред владика. Када је упитан да ли је тако било, он је рекао да је то тачно.“

Даље следи, ваљда ради уверљивости, наводни дијалог или “жучна дискусија” коју госпођа Косара као “присутни преводилац” преноси, па додаје: “Иако све то звучи надреално, бизарно, лудо, невероватно, верујте ми да је тако било.” Па закључује, као пред камерама:

“Оно што не могу да опишем јесте каснија експлозија револта, гађења, дубоког бола, туге и неподношљиве жалости; а најгоре од свега, наговештаја да владика сумња у самог себе, а потом запада у очајање. Онда је једноставно дигао руке. Затим смо се посвађали стојећи на тротоару испред једне од зграда Конгреса. Рекла сам му да мора наставити да се бори, а он је казао да не може. Он ће наставити борбу код куће, али више никад неће

крочити на америчко тло нити разговарати с било којим западњаком. Онда, неколико година касније, поново је дошао у Америку, у Калифорнију, да будем прецизна, и сада је велики пријатељ Запада.”

Ето, то је та сторија, имагинарна прича виртуелног сценарија госпође Гавриловић, као у неком америчком ратном филму (рецимо са **Фох**-а) или у америчко-руској шпијунској афери.

Али прича је и лажна и приглупа. Као прво, госпођа Гавриловић никада није била преводилац “једном од владика”, тојест мени, “пред крај рата у Босни”, а још мање “убрзо после рата, у Вашингтону”. Као друго, испадох ја велики херој и добротвор, спасилац муслиманâ у “њиховом граду” у Херцеговини. Проблем је, међутим, у томе што такав град није постојао у Херцеговини, односно у мојој Епархији. Столац јесте имао муслиманску већину, али њега су током рата *етнички очисти*ли од муслимана не Срби него Хрвати. И Коњиц је имао муслиманску већину, али тамо су муслимани спровели *етничко чишћење* над Србима. Елем, испадох спасилац од сигурног “геноцида” над женама, децом и старцима, јер сам их, ето, спасао – попут Американаца када су покренули на стотине хиљада Шиптара са Косова и из Метохије да као избеглице пређу у суседне земље, одакле ће их они потом тријумфално вратити НАТО-трупима. Испадох и јунак који наређује Југовојсци (да знате како ме је само дочекала као Милошевићевог јавног критичара у време када су скоро сви ћутали као заливени!): моментални прекид ватре, потезом прста доводи спремне аутобусе и шаље их, са шоферима, наређујући Црној Гори да их прими! Па људи Божји, то је гест за похвалу Амнести интернешенела, дело за Нобелову награду за мир, а не за Хаг! Осим ако су Амери тако глупи како их представља

њихова грађанка српског порекла, иначе позната као присталица демократа. Али да оставимо шалу: посреди је злобнопакосно смишљена клевета. Колико се њоме брани тужни ми брат Артемије, то је друго питање.

У свему томе истина је следећа. Госпођу Гавриловић сам упознао када смо, благодарећи конгресмену Српкињи Хелен Делић-Бентли, у једној секцији америчког Конгреса сведочили о Косову, 24. априла 1990. године, тадашњи епископ рашко-призренски Павле, потоњи патријарх, ректор призренске Богословије и ја, тада јеромонах, одређен од Светог Синода у делегацију о Косову (јер сам од паљења Пећке Патријаршије, у Недељу Православља, 16. марта 1981. године, стао у одбрану Светиње српског Косова и до данас нисам престао). Неко нам је тада, вероватно Срби из Америке, придодао госпођу Гавриловић као преводиоца. Сажетак тадашње расправе, дуге пет сати (нама су дали свега дванаест минута, а само Ругови четрдесет минута, што је, уз остало, већ тада показивало коме ће Американци одузети, а коме поклонити Косово) објавио сам у књигама сведочења о српском Косову и Метохији. Никаквог мог другог, накнадног, каснијег доласка – са позивом или без позива – у амерички Конгрес или Стејт департмент није било, па, следствено није било ни превођења Косаре Гавриловић нити игде икаквог саслушања од било кога, ни током ни после рата у Босни и Херцеговини. Јесам, додуше, и касније говорио о рату у Босни и Херцеговини, али не у Америци него у спољнополитичком комитету швајцарског парламента, уз реис-ул-улему и кардинала, као и пре неку годину у Европској заједници у Бриселу, замењујући владика Артемија. Оба пута сам био одређен за то од Патријарха и Светог Синода. О свему томе постоје писмени извештаји.

Ниједан град у Херцеговини није током рата био опкољен од Југовојске нити му је “у центру била укопана муслиманска војска”. Случај Мостара, града са приближно једнаким бројем муслимана, Хрвата и Срба, сасвим је специфичан: када сам примио Епархију захумско-херцеговачку, на Видовдан 1992. године, из Мостара су већ били протерани или су избегли безмало сви Срби (било их је пре тога двадесет осам хиљада), а муслимани и Хрвати су тада били заједно против Срба. Дознао сам касније да су Срби (Југослјка је већ била отишла) иселили муслимане из Гацка, – изгледа аутобусима, – али пре но што сам ја примио Херцеговачку епархију. Из Требиња је било исељавања мањег броја преосталих муслимана почетком 1993. године, – изгледа опет аутобусима, – али ја сам у то време био у северним деловима Епархије, јер сам просечно мало боравио у Требињу, а и када сам боравио, седиште ми је било у манастиру Тврдошу, ван града.

Када су Срби у Коњицу и околини, од 25. маја 1992. па надаље, сатерани од стране муслимана у логоре, – где их је двеста четрдесет четворо побијено, а остали су што побегли што протерани, – настојао сам, преко швајцарског Црвеног Крста, да нешто дознам о њима. Доживео сам само горчину због лицемерја и нечовештва хуманог Запада. Преостало ми је једно – да судбину својих верника и сународника упоредим са судбином две и по хиљаде кипарских Грка, заробљених од Турака и регистрованих од Црвеног Крста у граду Адана: сви су доцније побијени, а тек однедавно враћају кости тих мученика.

Оних ратних година, када су почели сукоби дотадашњих савезника Хрвата и муслимана, па су муслимани одсекли три хрватска села јужно од Коњица, а Срби са слободне територије помагали Хрвате, извезли смо, нашим џипом, отац Исаија и ја,

до Невесиња девојчицу Марију, Хрватицу, јер су јој родитељи нестали ко зна где, и предали је родбини, која ју је одвезла у Подгорицу. Не знам да ли сам још кога спасавао, али знам да смо давали помоћ у храни породицама и новац ратној сирочади – већином Србима, али и другима – кад год смо имали средстава и начина. Касније смо уз помоћ Унпрофора посећивали Србе у долини Неретве, блаженопочивши отац Симеон и ја, па се сусретали и са римокатоличким и муслиманским верским вођама. Ако је неки муслимански “аваз” или хрватски “глас” тада негде написао да је “Атанасије ратни злочинац”, при првом сусрету са таквим новинаром или клеветником (са мостарским муфтијом на пример), – било је ипак на њиховом лицу људскога стида због лажи и клевете. Нажалост, код госпође Гавриловић, Српкиње и вајне православке, нема стида за ноторне лажи и клевете, и то на рачун двојице српских владика. Да је њена прича тачна, давно би је Сарајево употребило и искористило да ме оптужи. Сада то, уместо неких других, ради ова Амеросрпкиња.

Него, кад већ госпођа Гавриловић помену аутобусе, присетих се: да, било их је, и то сам их, замислите, ја лично допратио. Било је то на Косову, јуна 1999. године. Одмах по престанку бомбардовања (а и за време бомбардовања и затирања Косова и Метохије тровањем зрачећим бомбама, чије последице трају и до данас, бивао сам више пута код брата Артемија широм трагичног Косова) и по потписивању капитулације у Куманову, 10. јуна 1999. године, стигао сам, заједно са јерођаконом Максимом, сада владиком калифорнијским (њему сам ишао 2006. године у посету, али не само у Калифорнију него и у резервате Индијанаца у Аризони), и то већ 14. јуна на Косово, најпре у Грачаницу. Владика Артемије, после паљења манастира Свете Тројице у Муштушту и мученичког страдања монаха

Харитона, спасиоца монахиња из Свете Тројице на улицама Призрена, био је опкољен у својој Епископији у Призрену и једва га је немачки КФОР спасао од шиптарских хорди које су надирале за НАТО-ом из Албаније. Тада смо, 16. јуна око подне, стигли у Призрен са пет аутобуса које нам је из Врања послао епископ Пахомије и тако смо аутобусима превезли владика и једва преживеле Призренце у Грачаницу и даље на исток и север распете земље Србије.

Дакле, ипак сам “имао аутобусе”! Да ли је госпођа Гавриловић “помешала лончиће” или “запала у очајање”? Нека јој! – што би рекао блаженопочивши патријарх Павле.

Да, хвала Богу и Мајци Божјој, спасли смо и Српкињицу, петогодишњу Јецу, јула 1999. године, са призренске Каљаје, од самртног шока доживљеног када су јој арнаутски пљачкаши Призрена прислонили пиштољ на чело, па ју је КФОР спасао, а ми је одвезли аутом избеглог свештеника из Клине, преко Средачке и Сиринићке жупе, у Грачаницу, у пратњи двеју монахиња за које могу да кажем: то су Косовке девојке! Оне су и данас на косовској стражи, али о томе сам већ негде рекао и написао понеку реч. А и ово што рекох, зашто рекох? Бог види све и суди све.

Дај Боже да сам још кога спасао, па макар и аутобусима!

А да ли сам велики или мали пријатељ или непријатељ Запада или Истока? – Еда Бог дâ да смо изнад Истока и Запада, што рекао свети Владика жички Николај.

Манастир Тврдош, 17. јула 2010.

+ Еп. Ат.